

telse har et Statsviemed eller ikke. Udvalget har derfor foreslaaet en formentlig mere praktisk Bestemmelse, nemlig at de Embedsmænd ved Stiftelser, hvis Lønning bevilges af Rigsdagen igjennem Finantsloven, skulle pensioneres efter de i Pensionstoven opstillede Regler. Dels antydes nemlig den nære Forbindelse mellem Staten og visse Stiftelser særdeles skarpt derved, at disse Stiftelsers Budgetter med alle deres Enkeltheder ere indbefattede i Finantsloven, dels synes det i sin Orden, at Rigsdagen kun der bevilger Pension, hvor den ogsaa bevilger Lønning. Ved denne Forholdsregel vilde altsaa f. Ex. Universitetets, Seminariernes, Soro Academi's Embedsmænd, komme ind under Lovens Bestemmelser, derimod vilde f. Ex. Embedsmændene ved Hørlusholms Skole, Frederiks Hospital, Baisenhuset, Søqvæsthuset o. s. v. maatte pensioneres af vedkommende Stiftelser efter de Regler, som disse selv maatte fastsætte.

For at aabne en Udvei til i Fremtiden paa en hensigtsmæssig Maade at bane Veien til en Lettelse af Pensionstbyrden, foreslaaer Udvalget at knytte Pensionstkravet til den faste Ansættelse i Statens Tjeneste. Herved vil saagodtsom ingen af de Embedsmænd, der efter de hidtil gjældende Regler havde Afgang til Pension, blive berøvet denne; thi Ansættelser paa Aaremaal eller Opstigelse i Statens Tjeneste hører hos os til de største Sjeldenheder. Men det lader sig neppe nægte, at det for mange Statsembeder, og især for saadanne, som ikke enten udkræve nogen særegen vidtløftig og bekostelig Fordannelse eller en livsvarig Opoffrelse fra Embedsmændens Side for det Fag, hvortil han indvier sig, vil være den rette Besættelsesmaade, og netop med Hensyn til saadanne Embeder er det mindre nødvendigt, at der gives Afgang til Pension. Dog vil Staten ikke ganske kunne nægte de under disse Betingelser ansatte Embedsmænd Ret til Pension; thi den Embedsmænd, som tjener paa Tid, kan blive saa længe i Tjenesten, at han kommer i samme Forhold, som om han havde bundet sig for Livstid, og Udvalget har derfor bragt en Bestemmelse i Forslag, hvorved der tilsikres de Embedsmænd, der ere ansatte paa Tid, samme Pensionstret som de fast ansatte,

naar de have staaet i Statens Tjeneste i 25 Aar.

Den Bestræbelse, som tidligere har fundet Sted her i Landet, efter at udvide Embedsmændsklassen, har ført til, at man har betragtet adskillige Personer som Embedsmænd, der ikke med Rette synes at kunne regnes dertil, fordi den Ansættelse, der gives dem, snarere er at betragte som en Bevilling til at udføre visse Forretninger for deres Medborgere, end som en Forpligtelse til at udføre nogen Tjeneste for Staten. En Del af disse har man tillige givet Afgang til Pension, en anden Del har man derimod nægtet denne, hvilket forsaavidt maa bifalbes som disse Mænd ikke synes at burde have denne Afgang, men ikke kan kaldes synderlig consequent efter den Stilling, man har givet dem i andre Henseender. Da det imidlertid maa være den nuværende Tids Opgave, snarere at indskrænke de pensionsberettigede Embedsmænds Antal end at udvide det, kan der ikke være Talen om, nu at give disse Mænd Pensionstret; men da der i Udkastets § 1 er givet en ny almindelig Regel for Embedsmændenes Pensionsberettigelse, maa det være nødvendigt udtrykkeligt at tilføje, at disse Embedsmænd dog ikke ved denne Lov skulle erhverve en Afgang til Pension, hvoraf de tidligere ikke have været i Besiddelse. Dette er skeet ved Tilføielsen af den sidste Sætning i Paragraphen: „hvilke af Kongen udnævnte Betjente der ere at ansee som Embedsmænd, bestemmes efter de hidtil gjældende Regler, indtil anderledes derom bestemmes“. Her skjælnes altsaa imellem pensionsberettigede Stats tjenere, som kaldes Embedsmænd, og ikke pensionsberettigede Stats tjenere, som kaldes Betjente; men Udvalget maa betvivle, at denne Adskillelse har Hjemmel i vort Lovsprog: det maa eksempelviis henvisse til Bl. 4 Sept. 1810, hvor Sagførere udtrykkelig benævnes som Embedsmænd, og disse kunne da ikke siges efter de hidtil gjældende Regler ikke at have været ansætte som Embedsmænd, fordi man ved Spørgsmaalet om deres Pensionering har nægtet dem lige Ret med disse.

Derfor disse Ansættelser maatte vinde Thingets Bifald, vil § 1 blive at omredigere, og vi ville ved 2den Behandling af Loven